

W NUMERZE

Emerytura bez wniosku – warunki

Jeśli pobierasz rentę z tytułu niezdolności do pracy i osiągniesz powszechny wiek emerytalny, nie musisz składać wniosku o emeryturę. Sprawdź, kiedy możemy przyznać Ci emeryturę z urzędu.

s. 2

Można zrezygnować z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego

Rodzice dziecka mogą dzielić się korzystaniem z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego. O tym, jakich zasad muszą przestrzegać, mówi Hanna Perło, dyrektor Departamentu Zasiłków Centrali ZUS.

s. 3

Od jakich kwot zleceniodawca opłaca składki

Wysokość składek na Twoje ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, które opłaca Twój zleceniodawca, zależy przede wszystkim od tego, jak jest określone w umowie Twoje wynagrodzenie.

s. 4

EMERYTURY, RENTY

Jak przeliczyć świadczenie lub kapitał początkowy

Masz ustalone prawo do emerytury, renty lub ustaliliśmy Ci kapitał początkowy? Jeśli nie udokumentowałeś wysokości swoich zarobków w niektórych okresach zatrudnienia, możesz złożyć wniosek o przeliczenie świadczenia lub kapitału początkowego. Zamiast wynagrodzenia zerowego przyjmujemy wynagrodzenie minimalne, które obowiązywało w tych okresach.

Jeśli wysokość Twojej emerytury, renty lub kapitału początkowego ustaliliśmy do końca 2008 r., a Ty przedstawiłeś nam dokument potwierdzający, że pracowałeś (np. świadectwo pracy), ale nie udokumentowałeś wysokości zarobków, musieliśmy przyjąć, że nie miałeś żadnych dochodów. Twoje wynagrodzenie przyjęte do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, emerytury lub renty w danym okresie wyniosło zatem 0 zł.

Trudności z udokumentowaniem zarobków najczęściej dotyczą odległego okresu. Zgodnie z przepisami obowiązującymi do 1990 r. okres przechowywania akt księgowych, w tym list płac lub kart wynagrodzeń bądź innych dokumentów

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Im niższe składki, tym niższe świadczenia

Jeśli jesteś przedsiębiorcą i opłacasz składki na ubezpieczenia społeczne od preferencyjnej podstawy, to Twoje świadczenia w razie choroby czy macierzyństwa będą naliczane od tej niższej podstawy. Gdy skorzystasz z ulgi na start i przez 6 miesięcy nie będziesz płacić składek, to w razie choroby nie otrzymasz zasiłku. Nie będzie Ci także przysługiwać zasiłek opiekuńczy i macierzyński.

Sześć miesięcy bez składek – skutki

Ulga na start polega na zwolnieniu z obowiązku ubezpieczeń społecznych przez 6 miesięcy kalendarzowych od dnia podjęcia działalności gospodarczej. Jeśli jednak w okresie korzystania z ulgi na start zachorujesz, będziesz opiekować się dzieckiem lub chorym członkiem rodziny albo urodzi Ci się dziecko, nie będziesz mieć prawa do świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa. Nie otrzymasz więc zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku macierzyńskiego ani zasiłku opiekuńczego, które przysługują osobom objętym ubezpieczeniem chorobowym. W okresie ulgi na start nie skorzystasz także ze świadczeń w razie niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową (czyli z zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego).

Okres, w którym nie będziesz opłacać składek na ubezpieczenie emerytalne, nie będzie również uwzględniony przy ustalaniu prawa do emerytury oraz nie podwyższy jej wysokości.

Nie możemy zaliczyć czasu, gdy korzystasz z ulgi na start, do okresu, który bierzemy pod uwagę, kiedy ustalamy prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy oraz jej wysokość.

Preferencyjna podstawa – niższe świadczenia

Po uldze na start przez następne 24 miesiące kalendarzowe możesz opłacać składki na ubezpieczenia społeczne od preferencyjnej podstawy – od 30% minimalnego wynagrodzenia (w 2018 r. od 630 zł). Twoja decyzja o opłaceniu składek od takiej podstawy będzie miała wpływ na wysokość przysługujących Ci świadczeń z ubezpieczenia chorobowego (zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku macierzyńskiego i zasiłku opiekuńczego) oraz świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego (zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego). Świadczenia te są obliczane od kwoty, od której opłacasz składki. Jeśli zdecydujesz, że opłacasz składki od 30% minimalnego wynagrodzenia, to od takiej kwoty będą obliczane świadczenia. Im niższe składki opłacasz, tym mniej odkładasz na swoim koncie emerytalnym.

Ważne!

Jeśli nie opłacisz w terminie składek, ubezpieczenie chorobowe ustanie, a Ty w razie choroby nie otrzymasz zasiłku chorobowego.

Więcej o uldze na start i składkach od preferencyjnej podstawy przeczytasz na www.zus.pl.

niezbędnych do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia, wynosił 12 lat. Zakłady pracy mogły zatem likwidować dokumentację płacową po takim czasie. Często przyczyną braku dokumentacji osobowej i płacowej jest również likwidacja zakładów pracy lub nieprawidłowości w jej archiwizacji.

Korzystne regulacje prawne

Od 2009 r. obowiązują przepisy, które zezwalają, by przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego, emerytury i renty przyjąć wynagrodzenia minimalne, jakie obowiązywały w danym okresie, zamiast wynagrodzeń zerowych. Jeśli nie udało Ci się odnaleźć dokumentów o Twoich zarobkach, a Twoje świadczenie lub kapitał początkowy obli-

czyliśmy przed 2009 r., złóż wniosek o przeliczenie kapitału początkowego, emerytury lub renty. Możesz skorzystać z naszych formularzy:

- wniosku o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego (ERPO),
  - wniosku w sprawie kapitału początkowego (EKP).
- Formularze znajdziesz w naszych placówkach i na stronie internetowej www.zus.pl w zakładce „Wzory formularzy”.

Wniosek możesz złożyć osobiście lub przez pełnomocnika w każdej naszej placówce. Możesz go także przestać pocztą lub elektronicznie przez Platformę Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS).

FELIETON

Wojciech
Andrusiewicz
rzecznik prasowy
ZUS

Komu są potrzebne zwolnienia lekarskie?

Co jakiś czas w mediach pojawia się sugestia, że ZUS powinien płacić lekarzom za wystawianie zwolnień. Dlaczego? Bo niby te zwolnienia są potrzebne jedynie ZUS.

Przyznam, że najpierw mnie to irytowało, a teraz jedynie bawi. Rozbierzmy to na czynniki pierwsze i sprawdźmy, czy rzeczywiście zwolnienia lekarskie są niezbędne wyłącznie ZUS.

Kto chodzi do lekarza? Na pewno nie Zakład Ubezpieczeń Społecznych! Z porad lekarza korzysta najczęściej chory. I to on dostaje zwolnienie. Ten dokument potwierdza, że nie może on przyjść do pracy. Korzyść ze zwolnienia ma zatem chory.

Na siłę możemy stwierdzić, że korzyść z druku zwolnienia ma też pracodawca chorego. Jest to jednak twierdzenie na granicy wiarygodności, bo gdy pracownik nie przychodzi do pracy, to pracodawca raczej się nie cieszy. Ale druk zwolnienia służy pracodawcy za poręczanie, że jego pracownik jest przez jakiś czas niezdolny do pracy. Za okres trwania zwolnienia pracodawca nie płaci mu standardowej pensji, ale co najwyżej wynagrodzenie chorobowe i przez to pomniejsza pulę składek płaconych do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Co zaś ze zwolnienia lekarskiego, dajmy na to Kowalskiego, ma Zakład Ubezpieczeń Społecznych? Czy w ogóle tak postawione pytanie ma sens? Nie ma, bo dla ZUS ze zwolnieniem Kowalskiego wiąże się nie korzyść, ale obowiązki. Najczęściej rolę ZUS jest wypłata świadczenia chorobowego. ZUS wypłaca zasiłki chorobowe pracownikom, gdy ich pracodawca zgłasza do ubezpieczenia chorobowego nie więcej niż 20 osób, a także m.in. osobom prowadzącym pozarolniczą działalność. Dodatkowo jeszcze polskie prawo nakłada na ZUS obowiązek kontroli zwolnień lekarskich, zarówno prawdziwości ich wystawiania, jak i prawdziwości ich wykorzystania. I jeszcze jedno ważne zadanie: dopóki funkcjonują zwolnienia papierowe, ZUS musi każde z nich – a jest ich 20 mln w roku – wprowadzić do systemu elektronicznego.

Trudno więc znaleźć racjonalne uzasadnienie dla twierdzenia, że zwolnienia lekarskie są potrzebne tylko ZUS. Zakład Ubezpieczeń Społecznych służy swoim klientom, także tym, którzy korzystają ze zwolnień lekarskich. Służba zaś to zawsze obowiązki.

ŚWIADCZENIA

Kiedy prezes ZUS przyznaje świadczenie w drodze wyjątku

Decyzja w sprawie świadczenia w drodze wyjątku jest decyzją uznaniową. Nie oznacza to jednak całkowitej swobody prezesa ZUS. Jego decyzje kontroluje sąd administracyjny.

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może przyznać świadczenie w drodze wyjątku, jeśli wnioskodawca:

- jest lub był ubezpieczony albo jest członkiem rodziny zmarłej osoby ubezpieczonej,
- nie spełnia warunków określonych w ustawie emerytalnej do uzyskania świadczeń z powodu szczególnych okoliczności,
- nie może podjąć pracy z powodu całkowitej niezdolności do pracy lub wieku,
- nie ma niezbędnych środków utrzymania.

Wszystkie wymienione warunki muszą być spełnione łącznie. Jeśli wnioskodawca nie spełnia choć jednego z nich, nie otrzyma takiego świadczenia.

Ubezpieczony to osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a także osoba, która podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu (z wyłączeniem ubezpieczenia społecznego rolników). Prezes ZUS może przyznać świadczenie w drodze wyjątku, gdy wnioskodawca nie może otrzymać świadczenia w trybie zwykłym z powodu szczególnych okoliczności. Za szczególne okoliczności uważa się wyłącznie zdarzenie lub trwały stan wykluczający aktywność zawodową konkretnej

osoby, ponieważ nie można przewyżnić jego skutków.

Jednym z podstawowych warunków przyznania świadczenia w drodze wyjątku jest brak możliwości podjęcia pracy z powodu całkowitej niezdolności do pracy lub wieku. Niezdolność do pracy stwierdza lekarz orzecznik ZUS lub komisja lekarska ZUS, a prezes ZUS jest związany tym orzeczeniem. Wiek jako przeszkoda w podjęciu pracy zarobkowej to wiek przed osiągnięciem pełnoletniości, czyli poniżej 18 roku życia, lub wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn).

Aby ustalić niezbędne środki utrzymania, trzeba porównać środki utrzymania (przypadające na jedną osobę w rodzinie) z najniższą emeryturą (od 1 marca 2018 r. – 1029,80 zł). Sytuacja materialna wnioskodawcy jest oceniana przez pryzmat jego dochodów (to najbardziej obiektywny miernik), a nie jego wydatków.

Ważne!

W latach 2015–2017 prezes ZUS wydał 2899 decyzji o przyznaniu świadczenia w drodze wyjątku (w 2015 r. – 1140 decyzji, w 2016 r. – 902, w 2017 r. – 857). Takie świadczenia finansowane są z budżetu państwa.

Emerytura bez wniosku – warunki

Jeśli pobierasz rentę z tytułu niezdolności do pracy i osiągniesz powszechny wiek emerytalny, nie musisz składać wniosku o emeryturę. Sprawdź, kiedy możemy przyznać Ci emeryturę z urzędu.

Przyznamy Ci emeryturę z urzędu (bez składania wniosku), gdy:

- pobierasz rentę z tytułu niezdolności do pracy (także przyznaną w drodze wyjątku przez prezesa ZUS),
- osiągniesz powszechny wiek emerytalny:
  - 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, jeżeli rentę przyznaliśmy po 30 września 2017 r.,
  - podwyższony, jeżeli rentę przyznaliśmy przed 1 października 2017 r., do tego wieku lub na stałe,
- podlegałeś ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.

Emeryturę z urzędu przyznamy od dnia, w którym osiągniesz powszechny wiek emerytalny (niezależnie od tego, jak długi masz staż ubezpieczeniowy). Twoje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustanie z dniem, od którego przyznamy Ci emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Jeżeli wstrzymaliśmy Ci wypłatę renty, np. z powodu dodatkowych przychodów, to przyznamy Ci emeryturę z urzędu od dnia, od którego podjęlibyśmy wypłatę renty.

Ważne!

Jeśli pobierasz rentę z tytułu niezdolności do pracy z powodu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, to przyznamy Ci emeryturę tylko na Twój wniosek.

Emerytura przyznana z urzędu nie może być niższa od:

- kwoty renty z tytułu niezdolności do pracy, którą pobierałeś,
- kwoty najniższej emerytury (od 1 marca 2018 r. – 1029,80 zł), jeśli Twój staż ubezpieczeniowy wynosi 20 lat (kobieta) albo 25 lat (mężczyzna).

Jeśli chcesz otrzymać emeryturę na wniosek, musisz go złożyć najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca, w którym osiągniesz powszechny wiek emerytalny. Nie masz wtedy gwarancji wypłaty emerytury w kwocie nie niższej niż dotychczas pobierana renta z tytułu niezdolności do pracy. Gdy jednak otrzymasz decyzję o przyznaniu emerytury i obliczeniu jej wysokości, możesz wycofać wniosek o emeryturę (w ciągu miesiąca od dnia, w którym otrzymasz decyzję). Wtedy przyznamy Ci emeryturę z urzędu.

Ważne!

- Jeśli pobierasz rentę z tytułu niezdolności do pracy, pracujesz na podstawie umowy o pracę i przyznamy Ci emeryturę na Twój wniosek, wypłata emerytury zostanie zawieszona do czasu rozwiązania wszystkich stosunków pracy.
- Wypłatę emerytury podejmiemy, gdy złożysz wniosek w tej sprawie z dokumentem, który potwierdza rozwiązanie stosunku (stosunków) pracy – świadectwa pracy lub zaświadczenia pracodawcy.
- Zawieszenie nie dotyczy emerytury przyznanej z urzędu, bo wypłacamy ją niezależnie od tego, czy został rozwiązany dotychczasowy stosunek pracy.

Można zrezygnować z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego

Rodzice dziecka mogą dzielić się korzystaniem z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego. Mogą też zrezygnować z pobierania tego zasiłku za cały ten okres albo za jego część, mimo że wcześniej o niego wystąpili. O tym, jakich zasad muszą przestrzegać, mówi Hanna Perło, dyrektor Departamentu Zasiłków Centrali ZUS.

Czy jeśli pracownica złoży w ciągu 21 dni po porodzie wniosek, że chce korzystać z urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze i pobierać zasiłek macierzyński, to może później zrezygnować z tego urlopu albo go skrócić i wcześniej wrócić do pracy?

Tak, może zrezygnować z tego urlopu w całości albo w części i wrócić do pracy. Wniosek w tej sprawie składa pracodawcy co najmniej 21 dni przed przystąpieniem do pracy.

Swobodnie decyduje, z jakiej części urlopu zrezygnuje?

Wykorzystana część urlopu rodzicielskiego powinna być wielokrotnością tygodnia. Nie powinna być krótsza niż 8 tygodni, ale nie dotyczy to:

- pierwszej części urlopu, która jeśli urodzi się jedno dziecko, nie może być krótsza niż 6 tygodni, a jeśli przyjmie się dziecko na wychowanie – krótsza niż 3 tygodnie,
- ostatniej części urlopu.

Jednak pracodawca może się zgodzić, by pracownik w dowolnym czasie zrezygnował z urlopu rodzicielskiego i wrócił do pracy. Wtedy wykorzystana część urlopu nie musi być wielokrotnością tygodnia, a jej wymiar może być krótszy, niż wymieniam.

Matka dziecka może zrezygnować z części urlopu rodzicielskiego tylko wtedy, gdy o niewykorzystaną część tego urlopu i zasiłek macierzyński wystąpi ojciec dziecka?

Nie, ojciec dziecka nie musi wystąpić o niewykorzystaną część urlopu rodzicielskiego, aby matka mogła z niego zrezygnować. **A jeśli ojciec dziecka wystąpi o tę część urlopu, to może po jakimś czasie skrócić ten urlop i pobieranie zasiłku macierzyńskiego?**

Tak, może zrezygnować z części tego urlopu. O tę część urlopu może (ale nie musi) wystąpić ponownie matka dziecka.

W jakim terminie ojciec, który przejmuje opiekę nad dzieckiem, musi zawiadomić swojego pracodawcę, że chce skorzystać z części urlopu rodzicielskiego?

Musi złożyć pisemny wniosek przynajmniej na 21 dni przed rozpoczęciem korzystania z urlopu.

Czy jeśli rodzice dzielą między siebie korzystanie z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego, to jest jakiś limit, na ile części mogą go podzielić?

Zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego można wykorzystać jednorazowo albo w maksymalnie 4 częściach, które są wielokrotnością tygodnia. Części urlopu nie mogą być krótsze niż 8 tygodni, z wyjątkami, o których wcześniej mówiłam.

Z zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu mogą także korzystać ubezpieczeni zleceniobiorcy. Kiedy muszą złożyć wniosek, jeśli chcą zrezygnować z wypłaty zasiłku?

Zleceniobiorca albo inna osoba ubezpieczona, która nie jest pracownikiem (np. prowadząca działalność gospodarczą), składa pisemny wniosek w sprawie rezygnacji z wypłaty zasiłku macierzyńskiego przed przystąpieniem do pracy.

A w jakim terminie składają wnioski ojcowie – zleceniobiorcy, przedsiębiorcy, występujący o zasiłek macierzyński, z którego zrezygnowała matka dziecka?

Ojciec składa wniosek przed rozpoczęciem korzystania z zasiłku macierzyńskiego za ten okres.

Czy to prawda, że część zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego można wykorzystać w terminie, który nie przypada bezpośrednio po zasiłku macierzyńskim za poprzednią część tego urlopu?

Tak, można wykorzystać 16 tygodni zasiłku macierzyńskiego w terminie, który nie przypada bezpośrednio po zasiłku macierzyńskim za poprzednią część tego urlopu. Uprawnienie to nie przysługuje jednak, jeśli w ciągu 21 dni po porodzie albo po przyjęciu dziecka lub dzieci na wychowanie rodzic złożył wniosek o zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego w pełnym wymiarze.

Jest jakiś limit czasowy na wykorzystanie tych 16 tygodni zasiłku?

Tak, trzeba go wykorzystać (maksymalnie w 2 częściach) do końca roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 lat.

Ważne!

Zasiłek macierzyński za okres, który odpowiada urlopowi rodzicielskiemu, przysługuje maksymalnie przez:

- 32 tygodnie – jeśli osoba ubezpieczona urodzi albo przyjmie na wychowanie jedno dziecko w wieku do 7 lat albo do 10 lat, gdy dziecko ma decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego,
- 34 tygodnie – jeśli osoba ubezpieczona urodzi przy jednym porodzie albo równocześnie przyjmie na wychowanie dwoje lub więcej dzieci.

EMERYTURY, RENTY

Jak przeliczyć świadczenie lub kapitał początkowy

← cd. ze s. 1

Gdy rozpatrzymy Twój wniosek, wydamy decyzję. Mamy na to 60 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do jej wydania.

Ważne!

Jeśli obliczaliśmy Ci emeryturę, rentę lub kapitał początkowy po 2008 r., a Ty nie dostarczyłeś nam za niektóre okresy pracy dokumentów potwierdzających wynagrodzenie, nie musisz składać wniosku o przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzenia minimalnego. Gdy ustalaliśmy podstawę wymiaru Twojej emerytury, renty lub kapitału początkowego, uwzględniliśmy z urzędu (czyli bez wniosku) wynagrodzenie minimalne zamiast zerowego.

Tylko dla pracowników

Z przeliczenia emerytury, renty lub kapitału początkowego z uwzględnieniem wynagrodzenia minimalnego mogą skorzystać tylko pracownicy, którzy byli zatrudnieni na podstawie stosunku pracy w okresie, z którego nie mogą udowodnić wynagrodzeń. Nie musi to być jednak zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy. Ustalamy wynagrodzenie minimalne proporcjonalnie do okresu pozostawania w stosunku pracy oraz wymiaru czasu pracy. Przykładowo, jeśli przez pół roku pracowałeś na pół etatu, to obliczając kapitał początkowy, emeryturę lub rentę, uwzględnimy Ci połowę obowiązującego wtedy minimalnego wynagrodzenia.

Z przeliczenia kapitału początkowego, emerytury lub renty z uwzględnieniem minimalnego

wynagrodzenia nie skorzystasz, jeśli np. w okresie, za który nie masz dokumentów, prowadziłeś działalność na własny rachunek.

Możesz liczyć na pomoc

Jeśli masz wątpliwości dotyczące przeliczenia Twojego świadczenia lub kapitału początkowego, przyjdź do naszej placówki. Możesz też skontaktować się z naszym Centrum Obsługi Telefonicznej:

- pod numerem telefonu 22 560 16 00 (koszt połączenia według Twojej umowy z operatorem),
- za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych (PUE) na www.zus.pl,
- e-mailem: cot@zus.pl
- przez Skype: [zus_centrum_obsługi_tel](https://www.skype.com/pl/contacts/zus_centrum_obsługi_tel).

Nasi konsultanci pracują od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00–18.00.

Zwolnienia lekarskie na Twoim profilu na PUE ZUS

Wszystkie swoje zwolnienia lekarskie, a przede wszystkim te wystawione w formie elektronicznej (e-ZLA), możesz przeglądać na swoim profilu na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS).

Gdy lekarz wystawi Ci e-ZLA, od razu otrzymasz powiadomienie o zwolnieniu na podany na profilu numer telefonu lub adres mailowy. Później będziesz mógł je obejrzeć na swoim profilu na PUE ZUS.

Jeśli Twój pracodawca ma profil na PUE ZUS, natychmiast dowie się o tym zwolnieniu. Nie musisz doręczać mu zwolnienia w wersji papierowej, nie musisz też prosić lekarza o wydruk zwolnienia.

Wydruk wystawionego e-ZLA otrzymasz od lekarza:

- gdy Twój pracodawca nie ma swojego profilu na PUE i nie można przekazać mu zwolnienia elektronicznie,
- jeśli o to poprosisz.

Ważne!

Od 1 grudnia 2018 r. lekarze będą wystawiać zwolnienia tylko w formie elektronicznej.

Jeśli chcesz sprawdzić swoje zwolnienia lekarskie na PUE ZUS, zaloguj się do swojego profilu.

W widoku „Dokumenty i wiadomości” w zakładce „Wiadomości” znajdziesz informacje o wystawionych zaświadczeniach lekarskich. Jeśli otrzymasz wiadomość o wystawieniu zwolnienia, to w widoku „Panel ubezpieczonego” w zakładce „Zaświadczenia lekarskie” będziesz mieć dostęp do wszystkich swoich zwolnień lekarskich.

Jeśli nie masz profilu na PUE ZUS, warto go założyć. Na PUE ZUS możesz nie tylko przeglądać zwolnienia lekarskie, ale także sprawdzić, do jakich ubezpieczeń jesteś zgłoszony, od jakich kwot naliczane są składki, jaki jest stan Twojego konta, jakie świadczenia otrzymałeś.

Założenie profilu jest bezpłatne, bardzo proste i nie zabiera wiele czasu. Wybierz 1 z 4 sposobów rejestracji i potwierdzenia profilu:

1. Zarejestruj się na stronie www.zus.pl – wypełnij formularz elektroniczny (podaj imię i nazwisko, PESEL, adres e-mail i numer telefonu). Musisz też ustalić hasło. Potwierdź swoją tożsamość w ciągu 7 dni od rejestracji w dowolnej placów-

ce ZUS. Weź ze sobą dokument tożsamości – dowód osobisty albo paszport.

2. Zarejestruj się na stronie www.zus.pl i potwierdź swoją tożsamość za pomocą profilu zaufanego elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP). Wypełnij formularz elektroniczny (część danych uzupełni się automatycznie). Musisz też ustalić hasło.
3. Zarejestruj się na stronie www.zus.pl i potwierdź swoją tożsamość za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego. Wypełnij formularz elektroniczny (część danych uzupełni się automatycznie). Musisz też ustalić hasło.
4. Zarejestruj się i potwierdź swoją tożsamość za pomocą bankowości elektronicznej w banku, który świadczy taką usługę wspólnie z ZUS (lista na www.zus.pl). Wypełnij formularz elektroniczny (część danych uzupełni się automatycznie). Musisz też ustalić hasło.

Więcej informacji o e-ZLA i PUE ZUS znajdziesz na stronie www.zus.pl.

UBEZPIECZENIA

Od jakich kwot zleceniodawca opłaca składki

Wysokość składek na Twoje ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, które opłaca Twój zleceniodawca, zależy przede wszystkim od tego, jak jest określone w umowie Twoje wynagrodzenie.

Jeśli umowa zlecenia jest dla Ciebie jedynym źródłem zarobkowania, to jesteś objęty obowiązkowo ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, wypadkowym i zdrowotnym, a dobrowolnie (na swój wniosek) ubezpieczeniem chorobowym.

Zasada ta nie dotyczy uczniów i studentów, którzy nie ukończyli 26 lat. Jeśli pracują na podstawie umowy zlecenia, nie muszą płać od niej żadnych składek, chyba że zawarli ją z własnym pracodawcą albo pracują na jego rzecz.

Ze zwolnienia z opłacania składek od umowy zlecenia nie korzystają jednak studenci studiów doktoranckich i podyplomowych.

Ubezpieczenia społeczne

Jeśli w umowie, którą zawarłeś, wynagrodzenie jest określone kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie, to podstawę wymiaru składek na Twoje ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód z tytułu wykonywania pracy na podstawie tej umowy. Przychód jest rozumiany tak jak w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych. W podstawie tej nie uwzględnia się:

- zasiłków z ubezpieczeń społecznych, które Ci przysługują, np. chorobowych, macierzyńskich, opiekuńczych,
- przychodów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, m.in. odpraw pieniężnych przysługujących w związku z przejściem na emeryturę

lub rentę, wartości ubioru służbowego (umundurowania), którego używanie należy do Twoich obowiązków, lub ekwiwalentu pieniężnego za ten ubiór.

Jeśli w umowie zlecenia odpłatność ustalono inaczej niż w określony wyżej sposób, to podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż kwota minimalnego wynagrodzenia (w 2018 r. – 2100 zł).

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest limitowana w roku kalendarzowym – w 2018 r. nie może być wyższa niż 133 290 zł.

Składki na ubezpieczenie wypadkowe i dobrowolne ubezpieczenie chorobowe Twój zleceniodawca oblicza i opłaca od takiej samej kwoty,

od jakiej oblicza i opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, z tym że:

- nie ma ograniczenia do kwoty 133 290 zł,
- podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać w 2018 r. miesięcznie 11 107,50 zł.

Ubezpieczenie zdrowotne

Składkę zdrowotną Twój zleceniodawca oblicza od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pomniejszonej o finansowane przez Ciebie składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe.

Jeśli natomiast zostałeś zgłoszony wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego, to zleceniodawca odprowadza składkę w wysokości 9% od przychodu uzyskanego z tej umowy.

Rodzaj ubezpieczenia	Stopa procentowa składki	Zasady finansowania
emerytalne	19,52%	W równych częściach Ty i Twój zleceniodawca – po 9,76%
rentowe	8%	Ty finansujesz 1,5%, a Twój zleceniodawca 6,5%
chorobowe	2,45%	Jeśli przystąpisz do tego ubezpieczenia, Ty finansujesz składkę w całości
wypadkowe	zróżnicowana od 1 kwietnia 2018 r. od 0,67% do 3,33%	Finansuje w całości Twój zleceniodawca
zdrowotne	9%	Ty finansujesz w całości